

HIRDETMÉNYEK.

Előzetési pénzek és a kiadás körüli pénzeszköz
valamint a lap szerkesztői részét illető
minden költségek a kiadó intézkednek.

Bármentetlen levelek csak ismert későbbi
fogadtatásuk el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŰ PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben hához hordva vagy vidéki postán küldve	
Egész évre	10 frt — kr
Félévre	5 frt — kr
Negyedévre	2 frt 50 kr
Egy óra	1 frt — kr

Hirdetési díj:

Öt-linásbospettisor egyszeri beiktatásáért 50.
B-lyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyitólár 4-linásbospettisorért 20 kr
Hirdetést vagy reklámet magában foglaló
ajánlatok ára 50 krajczár.

XVII. évfolyam 1890.

Debreczen. Csütörtök Május 29.

103. szám.

A színház nézőterének átalakítása.

— Ez is a nagy építkezésekhez tartozik. —
Debreczen, május 29.

Sok olvasó, a címet látva, azt kérdezi: minek? Hiszen most is nagyobb, mint a bejáró közönség. Talán azért, hogy az eddigieknél terebélyesebb házak előtt játszanak a színészek? Nem; hanem hogy a mikor olykor-olykor kapósák a jegyek, minél kevesebb színházkedvelőnek kelljen vissza fordulni; hogy helyet készítsünk annak az állandó, törzs színházlátogató közönségnek, a melyik már a közeljövőben tetemesen meg fog szaporodni.

Mert úgy vegyük, hogy a debreczeni színházban kevés a páholyok száma, épen azon helyeké, a melyekre legbiztosabban kerül állandó látogató, hűséges bérlő közönség, olyan elem, a melyre a direktor legpontosabban számíthat, a mely a színház jövedelmének jelentékeny részét fedezi és pedig bizonyos időszakban egyszerre nagy összegeket juttatva a színházigazgató Wertheimszekerényébe.

Nincsen város a vidéken, a hol évről-évre olyan nagy bérlő volt a színházlátogatóknak, mint Debreczenben, annyira nagy, hogy igen sokszor épen ennek vallja érzékeny kárát, miután az összes közép és alsó páholyok páros és páratlan előadásokra kibérelve lévén, egyes előadásokra képtelen páholyt adni s minthogy pedig igen sok olyan ur család van, a ki csak páholyba szeret menni (hogy miért, az nem tartozik a dolog érdeméhez), ha páholyt nem kap, inkább heteken nem megy színházba, holott pedig kedve is, tehetsége is volna hozzá. — Inkább megfélézi kedvét és tehetségét. De nem csak helybeliek, vidékiek is páholy hiány miatt hány-szor kiszorulnak a színházból.

Ha pedig most rá gondolunk, hogy a királyi tábla és vasuti igazgatóság

hány előkelő, színházkedvelő urcsaládot hoz városunkba; hogy társadalmunk elitjét vidékről beköltöző gazdag családok is gyarapítani fogják: valóban aggodva kérdezzük, csakugyan olyan nagy város vagyunk-e, a milyen a hírünk; vajjon képesek leszünk-e, az új lakosoknak olyan és annyi szellemi élvezetet nyújtani, őket a társas élet olyan kellemével várni, a milyenyeket, vagy legalább is, a melyenekhez hasonlókat a fővárosban megszoktak s a melyenyeket Debreczenben is igényelnek?

Bizonyos, hogy a disznótorokat és névességüket nem találják olyan érdekesnek és vonzóknak mint közlünk annyi sok; sem a szalonna sütések nem fogják őket kielégíteni. De ha ilyen mű mulatságok megfelelően is az ő lelki szükségleteiknek, ismeretség hiányában az első időkben még ezeket sem szerezhetnék meg.

Azt pedig nem kívánhatjuk tőlük, hogy otthon ülésre kárhosszassák magukat s talán egyedüli szórakozásuk a nyilvánosság előtt az legyen, hogy feleségeik és leányaik végig sétálgassanak az aszfalton, a férjükről pedig a Hungáriában vagy a Kispipában alakítsanak asztaltársaságot.

Nem fognak, nem is akarnak csupán erre szorítkozni. Mert van pénzük, műveltségük hozzá, hogy társas életben szerepeljenek, örömeiben, mulatságaiban részt vegyenek. A főváros hozzá szoktatta őket s az nekik természetöklé vált, a mitől nem egy könnyen lehet szabadulni, hogy hangversenyekre, matineeokra, felolvasásokra, pick-nickekre, estélyekre, bálókra, színházi előadásokra, legsűrűbben pedig a színházi előadásokra járjanak.

Valószínű, hogy a Csokonai-kör felolvasóüléseiről nem szorulhatnak ki, hangversenyekre is mindig kapni fognak jegyet, a bálók és majálisok rendezői sem feledkeznek meg róluk a meghívók szét

küldésénél: csak hogy a Csokonai-kör havonta e-upán kétszer rendez felolvasást, a hangversenyek még ritkábbak; minden táncmulatságba pedig nem mehetnek el s minthogy egy esztendő, de még egy 7 hónapos őszi-téli szezon sem egynéhány felolvasásos, bálós és hangversenyes napból áll, s azt még nehány házi estély sem tölti ki: a hátralévő napok estéit szeretnénk színházban végig szórakozni.

Epen itt a bökkenő. — Szeretnék, de nem kapnak helyet. — A méltóságos elnökök, a nagyságos táblabírók, vasuti igazgatók, és felügyelők családjaikat ép ugyan csak páholyba vihetik s akarják is vinni, mint akármelyik régi debreczeni patricius.

Nincs remény hozzá, hogy egy két-tónél több közéletű páholyt bérelhessen. Az alsó és középpáholyok olyanak, mintha fidei commissumot képeznének. A legtöbbet ma is, a 25-dik évben, ugyanazon családok bérlék, a kik a színházi megnyitáskor kibérelték.

Azt senki nem kívánhatja, hogy ezek a régi törzsbérlők, most egyszerre visszavonuljanak, hogy helyet engedjenek új bérlőknek. Nem is vonulnának fere. — De viszont az sem járja, hogy olyan magas társadalmi állású és nagyművelt ségű családokra nézve, a táblával és üzletvezetőséggel együtt ide édesgettünk, a kik abban a hitben költöznek hozzánk, hogy nálunk kifejtett, modern városi életet fognak találni, — a színházlátogatást lehetelenné tegyik.

Es lehetelenné van téve, ha színházunk néző tere jelenlegi alakjában marad aránylag kevés számú páholylyal, melyek mégis feleslegesen nagy helyet foglalnak el, kész vesztésére a vállalkozónak hátrányára a páholyban járnai szerető megszaporodott közönségnek. Holott ezen a bajon könnyű volna segíteni; nem is olyan nagy költséggel. — Udvari szín

házakban is, a hol kevésbé szoktak gazdálkodni e térrel, ritkák az olyan nagy páholyok, a melyenyeket a debreczeniben építettek.

Sokszor és sokan is gondoltak már arra, hogy a mostani beosztást megváltoztatni kellene; a széles homlokzatu páholyokat keskenyebbekkel fölcserélni s három sor páholy helyett négyet emelni egymás fölé. Kényelmes és elegáns páholyokat nyernénk így is, jóval többet az eddigieknél.

Sőt úgy tudjuk, hogy maga nagyságos polgármester ur is fogalkozott ezzel az ideával s Gerster által kidolgozott tervé és költségvetése a nézőtér átalakításának ott hever a városháza valamelyik asztalfiókjában.

Méltóztassanak elővenni és napirendtüzni. — Mert jó lélekkel mondhatjuk, hogy nagyon megértett az a terv a kivételre s bármily rengeteg összeget szavazott meg a közönség építkezésekre, ez a kérdés nem olyan, hogy a többiért előadni lehetne megoldását; annyival inkább nem, mert megoldása a kész költségvetés szeriut mindössze 40000 frtba kerül.

A színház átalakítása gyakorlati szempontból is ajánlatos. Mert általa emeljük a színház jövedelmezőségét, nagyobb állandó közönség számára teremtünk helyet s egygyel kevesbiteni fogja a város a színházigazgató indokait ahhoz, hogy újra meg újra rendkívüli segélyeket könyörögjön a közgyűléstől.

De valamennyi szempontnál fontosabb a mi elől kitérni nem lehet, nem szabad, az, a mit fentebb kifejtettünk.

—i—s.

A kir. táblák decentralizálásának elő-munkálatai, mint az Egyetértés írja, még nem haladtak annyira, hogy ma már megállapítható lenne az, hogy a szétosztott táblák működésüket az évi november elsején meg fogják kezdeni vagy nem. Ha a helyiségek kérdésében az egyes városoktól az igazsá-

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Dalaimból.

I.
Itt a homokban e fenyőfák
Honvágyról álmodoznak,
Egykedvűn nézem én alattok,
Piros arcját az alkonyatnak. —

S eszembe jut, hogy sorsom engem
Odavisz nem sokára,
Hol bérczeik közt otthon lesznek ők,
S én leszek köztük ilyen árva.

II.
Haza is úgy vágyom,
Meg el sem is menni . . .
Gyönyörű szemedbe
En édes virágom,
Bele tekintgetni,
— Mindig veled lenni.

Édes anyám házán
Sötét felleg árnya,
Édes anyám szive,
Mikor engem nem lát:
Szomorúfűz ága,
— Rozmaring virága.

Hejh, ha az a felleg
Onnan ide szokna,
S ráborulna néha
Ha elmegyek innen
A ti házatokra,
A te ablakokra!

S tűznél a szivedre
Rozmaring virágot . . .
En édes szerelmem,
De el is áldanám
A szomorúságot,
— Minden sóhajvásod.

Szabolcska Mihály.

A világ szive.

Orosz novella.
Irtá: Beienski M.
(Folytatás)

Az ör szorongva tekintett félre; a vendég pedig nevetett.
— Csak találja jól magát . . . adok már.
— Tüstént!
Az öreg bizonytalan lépésekben gyorsan megindult titokteljes kunyhója felé és kevéssel azután szivszaggató zokogás hangzott ki onnan.

A vendég várt egy jó darabig. Aztán unalmában a sirokon levő eszékéket, egyiket a másik után kiürítvén, a rizst is megette.
A kunyhó felé vetett szánakozó tekintet után száját kezével megtörülvén, sóhajtvá mondá:
— Óh szegény öreg bagoly! szegény bagoly.

A völgylakó néhány percig aztán még udvariasságból a padon ült s tétovázva a távolba nézett. Végre fölállott s a kapu mögött eltűnt.
Ha úgy történt néha, hogy a temetőnek félőruült öre egész nap nem jött elő odujából, azt mondogatták a temetőben, hogy levelet ír valahová.

Egyszer a mult tavaszon három napig nem látták.
Ajtáján kopogtattak, — de nem kaptak semmi választ.

A lelkész parancsára az ajtót betörték és az öreget halva találták.
Sem a falon, sem pedig egyebütt hárfát nem látták.

Az öreg diakon véleménye szerint az ör azt okvetlenül a nagyobbik sírba ásta el. . . Nyáron meglátogattam a temetőt.

A föld-kunyhó helyén egy csinos házacska állott. A virágos kertből pedig a sirdombokat széthordták és egy csomó homokot halmoztak ott föl, melyben az új temető

örnek fekete haja, piros arczu gyermekei turkálgtattak.

— Az örrel beszélgetésbe ereszkedtem.
— Nem fél ön itt lakni?
— De kérem, minő mult időbeli babona, — felelte elfogulva.

— Hol volt szolgálatban eddig?
— Altsízt voltam a hadseregben . . . és két real-osztályt végeztem.
Tovább firtattam:

— De eltekintve különczködéseitől, nem rosszul töltötte be kötelességét. Mindenki azt mondja . . .

— Az emberek mindenhez értenek! A halott néma s védelmére szót se emelhet. Ha egyszer meghalt, akkor halott. De egész más volna, ha beszélni kezdene. Sokat mondhatna el.

— Mit neveztesen?
— En már tudom, hogy mit.
— Főlkeltette kíváncsiságomat.
— Valóban? Akkor föl kell viiagositanom, hogy a megboldogult — itt lejjebb eresztette hangját — egy titkos társaság tagja volt.

Kérdőleg néztem emberemre.
— Értett ön engemet? . . . Tiltott társasággal állott szövetségben. Szivarra gyujtva folytatá tovább.

— A társaság régebbi időből való. Piszkos, igen piszkos dolog!
— De hogyan lehessen ő tagja egy ilyen társaságnak?
— Az volt.

— Es honnan tudja?
— Tudom.
Egyet nyujtózkodott, s hatalmas fiist felhőt fuva maga körül, mondá:

— Csálhatatlan bizonyítékok vannak kezemnél. A föld kunyhó falában egy szekrényt találtam, melyben egy saját kezűleg írott füzet volt.

— Kérem, mntassa meg nekem ezt a füzetet.

— A diakonnak már megmutattam, ki azt mondta, hogy ez nem okos ember munkája. Ennek daczára azonban megtekintés végett rokoának adta át, a ki államtanácsos az egyetemen, s ez azt válaszolta, hogy szabadelvű bolondság. S aztan visszakaptam a füzetet, s tüstént itt lesz.

— Adja nekem, megfizetek érte.
Főlemelkedett.

— Azt gondoltam, hogy ha van is valamennyi ára, az mindenesetre csekély leend. A bolond bolondnak marad ugyan, de mégis van némi igaza. Jól van uram! Aljena, hé Aljena, hozd ki azt a sárga papírt, mely a falon levő polcznak jobb oldali részén van. Ez az.

Ismét leült és a papírt elkezdte kezével simítani.

— Mennyit ad ön érte?
— Hát Istenem . . . sok lap ki van tépve belőle!

— Ki van tépve, igaz! A gyermekek néha olyan rendetlenek, de mit tegyen az ember velők? . . . Bizony, ha egy lap se volna kitépve, nem adnám olyan olcsón.

Elvégre valami csekély árban megegyeztünk, s én az államtanácsostól elvetett füzetnek tulajdonossa lettem.

Egy része titkos irással volt írva s így nem olvashattam el, de a többi azért átolvastam s mondhatom, hogy főlkeltette kíváncsiságomat. Egy beteg lélek rögeszméi voltak azok, de nem önálló gondolkodás és némi képesség nélkül.

Napjainkban, mikor annyi ember, ki kétségkívül egészséges, józan ész és a terem föléleknek nem egy szikrája működik, — ir és nyomatja ki elmetermekét, — a félőruült temető ör ritka följegyzéseinek nyilvánossá tétele, a melyben a költői lélek nyoma ismerhető föl, — talán nem épen fölösleges.

ügyminiszterium kellő időben fogja megkapni az értesítéseket arról, hogy a táblák elhelyezése tekintetében minden rendben van, az új táblák működésüket november elsején megkezdhetik s ekkor a kinevezések július végével megtörténnek, ellenkező esetben a decentralizációt táblák működése csak jövő év május elsején fog megkezdődni.

A méter-törvény módosítása. Baross Gábor kereskedelemügyi miniszter a képviselőház tegnapi ülésén törvényjavaslatot nyújtott be a métermérték behozataláról szóló 1874. VIII. t. z. nemely határozmányainak módosításáról. E módosítás azért vált szükségessé, mert a nemzetközi mértékbizottság, 14 évi munkálatainak eredményeként, 1889. szept. 24-én a hosszúság és súly alaptételei (prototypok) gyanánt új és megfelelőbb anyagból készült prototypokat állapított meg, a melyek törvénybe iktatandók. A törvényjavaslat egyáltalán gondoskodik az új alaptételek előállítását és szállítási költségeinek fedezéséről is.

Országgyűlés.

Budapest, Máj. 28.

A képviselőház mai ülését is + 24 foknyi (R.) hőségben, a honossági vita vette igénybe.

Előjártékul egy kis személyi összeközcsezés volt Károlyi Gábor gr. és Pongrácz Károly gróf között.

Irányi javaslata mellett szóltak Gulácsy Gyula, Eötvös Károly, Gosztonyi Sándor és Polónyi Géza, kik mindannyian tapasztalták a ház felépítésének kifáradt voltát.

Eötvös Károly polemizálva Dárdaival, Tisza Istvánnal és főképp Apponyival, kinek mulkora argumentációját gyengének tartja, azt vitatta, hogy Kossuthot ezután csak a székelyeknek van joguk „nagy hazafinak” nevezni, mindenki más csak „nagy idegen”. nek nevezheti; ez annál furcsább hangzott Eötvös ajkairól, mert beszédét azzal vezette be, hogy éppen nem tartozik az u. n. Kossuthimádókhoz; s ilyen az is, hogy „folyton szaporodó Tisza Istvánok csak úgy maradhatnak meg hazafinak”, ha őrt állnak a székelyek. Eötvös beszéde szónokilag különben a sikerültebbek közé sorolható.

Eötvös után 5 percznyi szünet elteltével, általános figyelem közt, Tisza István recitálta szavait, még pedig meggyőzően és hatással Eötvös ferditéséi ellenében, majd meg csöppen az felelő Tisza István, hogy ő tudja, hol fog állani a nehéz napokban, de azt nem, hogy hol áll majd akkor Eötvös.

Az ülés vége felé Szilágyi Dezső igazságügyminiszter mutatta ki élelnek tetszése közt Polónyi cardinalis tévedéseit, mire végül Pázmány Dénes interpellációt intézett a honvédelmi miniszterhez a hadsereg nemely szállítóinak adott kedvezményeiről.

Az ülés elején Baross miniszter törvényjavaslatot terjesztett be a métermértékről. Holnap folytatja a ház a honossági vitát.

III.

Ezen följegyzésekből látható, hogy előtte az egész világ egy óriási csalóknak tűnt föl. Az élet éppen oly csalóka, mint a halál. A patak másik oldalán levő nagy és lármás város létezése is csak csalóka. Csalóka házak, csalóka emberek, csalóka kereskedelem.

„Elők és holtak, — ugyan micsoda külvilág van közöttük? Az egyiket épüget látom, mint a másikat. Látnom, amint az előbbiek házaikból, az utóbbiak pedig koporsóikból előjönnek s amaz gondtalan és önző él, elmerülve vágyaiba és agyrémeibe. Összejönnek és mulatnak, mégis csak egy másodpercze sem felelnek el az ocsmány, kicsinyes „ézt” és saját hangjuk edesebbnek tetszik, mint bármelyik zene. Ha beszélnek, saját szavukat figyelik meg. Öreg és ifjú emberek egyaránt megvetésre méltók, silányak és a szépség — az élők között épp oly ritka, mint a halottaknál.

„A csalóképek mindig állandók; az egyik eltűnik és a másik, amely amannak folytatása — fölmerül.

„E világon semmi se mulik el. A patak azon oldalán vidám, vörös lánggal ég a hasábján, ezen pedig csak pislog bágyadt, áttetsző lángja, könnyedén, majdnem észrevétlenül, mint a könnyűgáz. Ott ragyog a nap, mint egy izzó tűzhely, itt a holdfény oly hideg, mint egy halott szépség, ha ott szomorú dal hangzik föl, az alig zeng ideig hallhatóan s vagy úgy tűnik föl, mint egy sóhajts, vagy pedig mint a beteg léleknek csöndes, gyötrelmes zokogása. S ez sohase emul el. Folyvást egyre hangzik. Fölveri a temetőt, kísérteties alakot ölt, egy hosszuhajú sovány, halvány nőben a szenvedés képére változik, aki kezével takarja el arcát s hideg leheletet hordó szárnyain emelkedik tovább, tovább... csillogon tuli világokba, s még ott is talál érező fülekre, melyek e ritka, szomorú hangokat fölfogják. És ha ott a gonoszság diadalt ünnepelt s győzelmi öröme megrázza a levegőt, a félnéket elrémítve, a

Leszámoltunk.

(T.) Nagy hálával tartozik a nemzet, — nem a szabadelvű pártot, hanem az egész nemzetet értem, — Szapáry Gyula gróf kormányelnöknek azért, hogy a most folyó honossági vita elől ki nem tért, hanem alkalmat nyújtott a parlamenti pártoknak és a sajtónak arra, hogy ez a különféle képpen fel-fogott kérdés, mely mint valami emészthetetlen ködarab ülte a nemzet gyomrát, úgy amint az jelenleg történik, alaposan megvitattassék és tisztáztassék. Hogy a magyar nemzetnek, amely nemzet örök hálával tartozik Kossuth Lajos ránt, — mondom, ia magyar nemzet lelkiismerete megnyugtatható legyen ama tudattal, hogy Kossuth Lajos iránt, amiért hogy az ő érdekében a honossági törvényt meg nem változtatta, nem követett el hálátlanságot. A nemzet geniusza Irányi Dánielt választá ki esküszőll arra, hogy ez a kérdés napirendre tűzessék, s azzal a nemzet azonképen számoljon le, hogy miatta lelkiismeret furdalást soha ne érezhessen, s hogy a történelem, valamint az utókor előtt is tisztázva legyen ama vádtól: hogy Kossuth Lajos proskribálta, s ezzel oly szolgál cselekedetet követett el, mely egész nemzeti jellemre árnyfoltot vethetett, sőtét bélyeget süthetett volna. Es hogy ez most már meg nem történhetik, hogy ezzel a lesújtó váddal a nemzet egyik fia soha ne illethesse a másikat, mint azt jelenleg a szélsőbal teszi: a Szapáry Gyula gróf bátorságának és tapintatának köszönhetjük, kik nemzete jóhírnevének megmentéséért elévülhetlen érdemet szerzett magának e történelmi tényről, melyről beszélni fognak még évszázadok múlva is.

Mert hát miről van itt szó? Engedje meg nekem a tisztelt olvasó, hogy röviden rezumálhassam mind azt, amit a jelen vitából e mai napig kiértettem, s a mely értelem nem fog megváltozni, habár hetekig foly is még pro és kontra az eszmecsere. A dolog lényege ugyanez fog maradni, s a vita bármily kerülő utakon is, de e körül fog forogni: a honossági törvény proskribálja-e Kossuth Lajos, avagy Kossuth Lajos proskribálja ön-nommagát?

A kérdést mindenekelőtt úgy fogom fel, hogy ebbe a vitába a Kossuth Lajos egyéniséget csakis pártzempontból, a parlament többségére irányuló presszióból lehetett belevonni, pláne elhittetni Kossuth Lajossal magával, hogy a honossági törvény nem elvi, hanem egyéni, személyi indokokból hozottat s hogy módosítása nem elvi, hanem személyi indokokból nem fogadtatik el. Az egy hajánál fogva előrántott állítást, mert ehhez az egész vitához Kossuth Lajosnak, mint a magyar haza szülöttjének, mint embernek semmi köze. Válassza el magát Kossuth Lajos attól az elvtől, mely őt szembeállítja Magyarországgal

gonoszokat megbátorítva, mikor hozzánk, az örök béke lakó helyére ér, mint a távoli menydörgés bugása, s szélhez hasonlóan, mely nedves őszi időben a levegőbe kapja s forgatja a száraz lombot, megmozdítja a könnyű árnyakat, borzadályllyal tölti be a gyöngye lelkeket, minden roszba, a mely már régen meghaltanak látszott, életet lehell és siet mindig tovább, tovább, óriási méreteket öltve miként a tenger, vagy mint egy óceán és véres hullámaival a világegyetem partjára tombolva veti és a ragyogó csillagok, melyek mint az ezüst fénylenek, kényes leheletekben meghalványodnak...

„A legcsekélyebb hang, a legcsekélyebb nesz... semmi se vész el nyomtalanul.

„A halottak városa az élők városának visszhangja. Ha a szenvedő ott sirni kezd, egyetlen hulló könyve szese is visszhangot kelt itt és a sírok halk sóhajtsákkal adnak reá feleletet. Ha testvér testvér ellen támad — a kiontott vér csorgása mint zokogó panasz ér ide. A jó és rosz tettek sietve jönnek ide, egyik a másik után, most nemek és tiszták mint a lilium vagy mint egy menyasszonyi fátyollal letakart szűz, majd vörösek, mint a főtt rákok. Mindjárt megismerem a jövővényeket. Lelki szemem oly élesen lát, hogy azt is tudom, melyik házból jönnek. S keblem tájadalommal teik meg, melyek saogatja-tépi lelkemet, szivem keserűséggel teljes, szemem kivörösödik a sirástól, mert gyakorta sírok mint egy gyermek, átkozva az élet csalókéját, mivel sok rosz és kevés jó cselekedetet látzok.

„Kevés jó: Istennem, kevés, mily kevés. Csaknem harmincz év óta egy lapot nem tudtam betölteni vele. Szegény teremtesek, szegénylik magukat önmaguktól. Fehér ruhájok zavarba hozza őket és mint a gyöngyvirág-hoz hasonlóan hallgatagok. Mégis mily lármások e helyen a rosz cselekedetek! mily nagy a számuk! Ha a hold megvilágítja a temetőt és a jó tettek szenttelen ruhái néhutt előcsillámlanak, borzasztó lármával minden oldalról előrohannak a rosszak, forognak

koronás királyával, Magyarország alkotmányával és Magyarország polgári többségének akaratával és legyen szó Kossuth Lajosról pusztán mint emberről, mint a magyar nemzet dicső szülöttjéről, hát nincs ez országnak egyetlenegy fia, a ki őt diadalkapuk virág-ivezete alatt, rózsákkal behintett uton ne vezesse haza az ő nemzetéhez. De mikor Kossuth Lajos azt kiáltja a hozzá közeledőnek, a mit egykor kiáltott az Ur Mózesnek a Horeb hegyén, midőn az égő csipkebokorból megszólalt, hogy: előbb ved le magadról a te meggyőződésedet, és hajlj meg az enyém előtt, mert én nem hajlok meg a tied előtt; kényszerítsd rá királyodat, hogy hajljék meg én előttem ama beismeréssel, hogy a törvény módosítását egy őt királynak el nem ismerő egyén számára aláírja és saját törvénytelenességét e ténynyel szankcionálja, — mert én e nézetem től el nem térek — akkor magamhoz bocsátalak és elfogadom a magyar állampolgárságot, különben nem, sőt visszautasítok minden oly feltevést, mely engem valaha a Ferencz József alattvalójává ösztévesztethetne.

Ime tisztelt olvasó, nem a Kossuth Lajos egyénisége, hanem Kossuth Lajosnak ez a kijelentése, mely előtt a magyar parlament többsége meg nem hajolhat, ha csak magát az ő saját álláspontjával, alkotmányával és megkoronázott törvényes királyával ellentétbe hozni nem akarja. Elismerheti, el is ismeri Kossuth Lajos a magyar föld egyik legdicsőbb szülöttjének, de elvét nem ismerheti el oly tizparancsolatnak, mely magától az ur Istentől származván, az előtt szó és minden tekintet nélkül meg kell hajolnia, holott az isteni törvényben az áll: „Faragott képet ne csinálj magadnak, hogy azt imádjad.”

Kossuth és nemzete közt az eltérés tehát onnan származik, hogy Kossuth Lajos az ő nézeteinek csipkebokrában ülve azt követeli a magyar parlamenttől, hogy az vesse le az ő sariut vagyis változtassa meg álláspontját, mert ő Kossuth, meg nem változtatja, mire a a magyar parlamenti többség egész tisztelettel azt feleli hogy: ő azt nem is kívánja Kossuthtól, kinek meggyőződése iránt tisztelettel viseltetik, ha bár nem fogadja is el, s így engedje meg Kossuth Lajosnak, hogy ő is megmaradván a magáé mellett, megtántorodásának jelét, a honossági törvénynek megváltoztatásával ily akuttá vált nézeteltérési körülmények közt ne adja.

E körül foly ma az egész vita, tehát nem a Kossuth személye, nem a Kossuth egyénisége, hanem a Kossuth elvi álláspontja és a parlament nagy többségének, mely úgy áll mint 360 a 90-hez, — elvi álláspontja körül. Ennek az elvi álláspontnak a megkerülése és bevétele volt a függetlenségi párt meghiusult terve, amely terv előtt mintegy

a levegőben, magassabban magassabban s mint vészfényes barua felhők az égen, — kiszélesednek és a hold eltűnik s szárnyaiknak heves csapdosa alatt halvány fénye kialszik.”

A világ szívének, a világegyetem központjának tartotta magát. Ő áll azon a határvonalon, ahol az élet csalóka a halál csalókéval összeér, s ezért az emberi szenvedéseinek összes sulya rajta nyugszik; végtelenségig ő hordozza azt. Ha valaki ezen határvonalon áll: hasonló nyomorúságra van elítélve, mert a világ nyomorának láthatása végett szemei föl fognak nyitni és ez elég arra, hogy a világ szíve legyen.

„Minden köny, melyet valaha az emberiség ontani fog, vagy amelyet már ontott, — egy égető folyamra egyesül, mely minden pillanatban azzal fenyeget, hogy partjait áthágyva, ezer darabra tépi szivemet. Megfúlok a könyvektől! Saját nyomorúságom az egész emberiség nyomorának oceánjába ömlök s abban semmisül meg, miként elvész a legkínzóbb énekes hangja a sok ezer hangból alakult kórusban. Nincsen szabadulás számomra; sehova se menekülhetek saját szemem tekintete elől, a mely lelkeim fenekéig tekint alá és saját szenvedésem árán megszerettem azt a fájdalmat amelynek neve — világfájdalom!”

Nem szabad felednünk, hogy ő tébolyodott volt s ugyanazért megbocsátható, ha eme sorok meglehetősen értetlenek. Valószínűen az ezt követő titkos irással írott lap adná meg a szükséges magyarázatot, amelyen azonban haszontalan fáradság volna fejünköt törni. De ez a fölvilágosítás is, mint gyantani lehet, — épp ilyen titkoszerű volna.

Mivel tehát a fizetnek többi része hiányzik, egy ugrást kell tennünk, hogy a különös följegyzéseknek egy másik kötetét elővehessük.

[Folyt. köv.]

sérthetetlen szent képet, mint egy palladiumot állította föl a Kossuth Lajos egyéniségét.

Am tudja meg tehát a világ a történelem és az utókor, hogy a magyar nemzet hálája és ragaszkodása a Kossuth Lajos személye iránt rendületlen, de mert politikájával az 1867-iki alkotmány elfogadása és szentesítése által szakított, ebből kifolyólag meggyőződése ellen nem követel merényletet!

Városi közgyűlés.

Debreczen máj. 29.

A mai városi közgyűlés egy ünnepélyes mozzanattal vette kezdetét.

Gróf Dégenfeld József főispán ur tett indítványt s ezt a közgyűlés tagjai ünnepélyes eszemben állva hallgatták végig. A meleg és lelkes szavakkal elmondott indítvány lényege az, hogy Mária Valéria és Ferencz Salvator főherczeg egybekelése alkalmából egy királyi ő felsége, mint a felséges menyasszony feliratilag üdvözöltessenek.

Az indítványt a közgyűlés nagy éljenzések között egyhangulag és lelkesedéssel elfogadta.

Pap Ferencz főjegyző olvassa márczius és április hónapokról szóló polgármeesteri jelentést, melynek főbb adatai a következők:

I. Közegészségügy. A közegészségi állapot mindkét hónapban kedvező volt; megbetegedések és halálosok kevés számmal fordultak elő. — Heveny ragályos betegségek közül szörványosan hagymáz, vörheny és himlő esetek észleltek, mindössze 4 halálos kimenetellel. Népesedési s. Született 2 hó alatt 327 gyermek meghalt ugyanezen idő alatt 227 egyén szaporodás 100.

A közközház betegforgalma volt: ájtott márczius hóra 109 beteg. felvételtett 2 hó alatt 213 „

összesen: 322 beteg.

Ezek közül gyógyulva elbocsátottak 202 egyén, meghalt 15, összesen 217. Ápolás alatt maradt 105 beteg. Orvos rendőrlég megvizsgáltattak az iskolák, dajkaságba adott gyermekek, különböző élelmi szerek, ez alkalommal 20 db. borsókás sertés husa megsemmisített.

II. Rendészet. A rendőrség által letartatott lopásért 41, rendőri kihágásért 249, összesen 290 személy. — A tolonczok és kényszerutlevéllel kintasítottak száma volt 116.

III. Iparügy. A rendőrfőkapitányság mint elsőfokú iparhatóság által különböző iparnemek önálló gyakorlatására összesen 40 egyén látatott el igazolvánnyal. Ipartörvény ellenes cselekményért 25 egyén pénzbírságot tartott meg összesen 205 frtn. — Munkakönyv 127 db, ideiglenes igazolvány 2 db. adatott ki.

IV. Katonai létszám volt 2418 közhadseregbeli 1114 lóval, 1257 honvéd 300 lóval, összesen 3675 ember 1414 lóval. A lakosságnál állandóan 296 ember és 228 ló. Mint átkelő beszállásoltatott 22 törzs, 61 főtiszt és 97 ember 30 lóval.

A. Adóügy. A lakosság által állami adófeljében befizetett

mult évekről	16328	frt	74	kr.
folyó évről	12873	„	39	„
késedelmi kamat	880	„	23	„

30077 frt 36 kr.

Befizetett továbbá hadmentességi díj 395 frt, iparkamarai költség 21 frt, idegen illeték 197 frt; járda költség 35 frt, közmunkaváltás 2501 frt.

V. Erdőügy. A favágatás az összes kibaszalás alatt lévő erdőterületek bevégeztet, a termelt faanyagok beraktározattak. Erdőfelújítási munkálatok foganatosítottak: Ohaton, a hol 42000 db. főtölgemete, a nagyerdőn, a hol 45000 akáczemete és az Apatájan, a hol 4000 db. akáczemete ültetett ki. — A belső Guthon levágott terület legnagyobb része beültetve van akáccsal. — Akáczemete kertes készítették: a nagyerdőn 6 hold, Apatájan 1 hold, Monostoron 5 hold, Savókuton 8 hold, Guthon 5 hold, Paczon 5 hold, összesen 30 hold.

Tüzeset nem fordult elő. Kóros rovarok közül a sárga faru gyaponez és a bucsus pohók nagy pusztítást okozott.

VI. Középitkezés. A retekutcai fedett csatorna elkészült, Kandia-utca déli részén és a nagyerdőn cyclops köburkolat épült. A nagyerdői fasor újra épült. A miklós-utcai bikaakol renováltatott. Több utcán új téglaárda készült és a járdajavítás eszközöltetett. A város költségein földmunkálatok foganatosítottak.

VII. A közvédelmi bíróság ügyforgalma. Hátralék február 5, új panna 824, összesen 829; ebből elintéztetett 801. Vidéki megkeresés érkezett 46, végrehajtás elrendeltetett 105, — foganatosítottatott 105; árverés elrendeltetett 69, — foganatosítottatott 0. felebbezés felterjesztett 43.

Gróf Bethlen Andrásnak földmívelésügyi miniszterre történt kinevezését tudató leirat ürvendetes tudomásul vétetésén követ-

kezett kérdése.

Az leérkezett bet fogl ugra ősz átal meg zésére v rosi jog városi ta szersmin mik emel iskola fe

Ki fejtegeti, e követ vlog a lák rend gyoknak megfonto nagy ter ügyben vizsgáta szerűb i iskolát n J ó Sz ö k e utánk.

S i r védelmébe javaslatát szor és n Az állam a város t nunk. — kisebbek középtan csak nyol sserleve, 10000 írt fordult Kiss jére vona po gárme kiadásoka fejezik ki pitása, fi szés köz erejéből ját; a m s akkor kedni. — nem mar gátását v zépiskola azt, hogy sák kiván fogymas iskola ver fogymas meg a fő lyet Kis egy éve szen már e az egység

Végi ha realik polgári is de ennek frtba, évi G é tálni Kiss adott itt sz Kiss A i maga tart rülettel e tán pénz 25000 frt és megv indítvány egyházkon rülből a város egé Mert a st testület, de pénzt itt szükse dalkozik, be a debi adhatna p ekkor net lekezeti j zástól sem Ajánlja a burtozat alkudozás hagyomán

Gr. czélnak tá junk hama először a s az enne mányyal az esetbe miniszter engedni.

K o hagyná az tür feleke város aján a különbs már nem tábsa ver mindig arz semmivel 15000—16 vissza aka mi inkább realiskola annak ügy kozik, ha

Re tt évek óta dás elől k javaslatát.

kezett a városi reáliskola államosításaiak kérdése.

Az ez ügyben indított mozgalommal a leérkezett miniszteri határozattal sokkal többet foglalkoztunk semhogy azt részletesen újra megmértünk kellene. A miniszterium által megjelölt feltételeket a tanárok kinevezésére vonatkozó eskély módosítással a városi jog és pénzügyi bizottság, valamint a városi tanács ajánlja a közgyűlésnek, s egyzersmind megjelöli azon pénzforsorásokat, mik emelendő 155000 forintra tervezett reáliskola felépítéséhez szükségesek.

Kiss Albert hosszabb beszédében fejtegeti, hogy minő következményekkel járna a követelés megszavazása, miután tudvalevőleg a közel jövőbe az egységes középiskolák rendszeresítése fog bekövetkezhetni. Nagyon tartja a kívánt áldozatokat igen megfontolandóknak, hogy vállaljunk e újabb nagy terheket. Indítványozza, hogy e fontos ügyben rendkívüli közgyűlés határozzon s vizsgáltassék meg, hogy nem volna e célszerűbb ha a város maga fejlesztené a reáliskolát nyolcz osztályúvá.

Jón a Dániel a tanács javaslata mellett Szóke János pedig ellene szólalván fel utának.

Simonffy Imre polgármester vette védelmébe a reáliskola ügyét, illetve a tanács javaslatát. — Ez a kérdés már nagyon sokszor és nagyon alaposan meg volt vitatva. — Az államosítást a város kérte, az ajánlatot a város tette meg. Ehez képest kell határozni. — Minden nagy városban, a miénknel kisebbekben is van reáliskola, vagy másik középiskola. — A mi van, az is csak csak nyomorog, kétféle osztva, hiányosan felszerelve, mégis van rá a városnak évi 9000 10000 frt kiadása. — Azután észrevételeket tesz Kiss Albert által a reáliskolák budgetjére vonatkozólag elsorolt adatokra; melyek po gármester ur szerint, tisztán a személyi kiadásokat foglalják magukban s azok nem fejezik ki a dologi kiadások, tanszerek, gyarapítása, fűtés és világítás költségeit. — Tetszés között jelenti ki, hogy a város maga erejéből egészíti ki és tartja fenn reáliskoláját; a miniszter hálálkodva köszöni meg azt s akkor Debreczen páratlan tettet fog cselekedni. — De ezt nem lehet reményleni, így nem maradt más fenn, mint az állam támogatását venni igénybe. Egy másik teljes követség a szükségességét bizonyítja. — De azt, hogy ez a kollégium kertén belül létesíttessék kívánni sem lehet. Másfelől a kollégiumbeli fogymassiumnak nem lehet oka felni a reáliskola versenytől; a mint a budapesti ev. ref. fogymnasium sem fél s kiállja a versenyt még a fővárosban is. Azt az indítványt, melyet Kiss A. ur tett, a 12-dik órában, ezelőtt egy évvel is meglehetett volna tenni, mert hiszen már egy évvel ezelőtt is sokat emlegették az egységes középiskolák létesítését.

Végül azt említi föl, hogy a város, ha reáliskolát nem akar fenntartani, 6 oszt. polgári iskola fenntartására van kötelezve; de ennek épülete is telekkel együtt 80000 frtba, évi kiadása 15000 frtba kerülne.

Géresi Kálmán nem akar reflektálni Kiss Albertnek hangulat csinálásra számított szavaira, csupán a tárgyhöz szól. — Kiss A. indítványa két részre oszlik, vagy maga tartja fenn a város, vagy az egyházkerülettel együtt. — A saját reáliskola pusztán pénzkérdés; ha van még a városnak 25000 frt erre felhasználható jövedelme, a kérdés megvan oldva. — Másik módja volna az indítvány szerint a kérdés megoldásának az egyházkerülettel való szövetkezés. De ez körülbelül annyiba kerülne, — mintha maga a város egészíti ki és tartja fenn a reáliskolát. Mert a superintendentia olyan tiszteletreméltó testület, a mely erkölcsi támogatást adhat, de pénzt nem. — Szólok is hangsúlyozza, hogy itt szükség van egy új közép iskolára Cso-dálközök, hogy Kiss A. urnak nem jutott eszébe a debreczeni egyház, a mely talán inkább adhatna pénzt, mint az egyházkerület; de ekkor nem lehetne az iskolát megóvni a telekezeti jellegtől. A kerülettel való alkudozástól semmi gyakorlati eredményt nem vár. Ajánlja a tanács javaslatát. Az épület és butorzat fenntartását próbáljuk lealkudni; az alkudozás ugyis még a török időkben örökölött hagyományos tulajdonságunk.

Gr. Dégenfeld József legfontosabb czélnak tartja azt, hogy új középiskolát kapjunk hamar és legkönnyebben. Ajánlja legelőször a tanács javaslata szerinti megoldást s az ennek alapján való alkudozást a kormányval; a város az egyházkerülettel csak az esetben bocsátkozzék érintkezésbe, ha a miniszter nem volna hajlandó tőlteleiből engedni.

Komlóssy Arthur is legutóljára hagyná az egyházkerületet. A reáliskola nem tűr felekezeti jelleget. Kimutatja, hogy a város ajánlata és a kormány feltételei között a különbség mindössze 5000 frt. Ezt pedig már nem tagadhatja meg a város, ha számítátsba vesszük a nyerendő előnyöket. Eddig mindig arról panaszkodtunk, hogy az állam semmivel sem támogat bennünket. Ime, most 15000—16000 forint évi segílyt kínál és mi vissza akarjuk taszítani, azt mondván, hogy mi inkább még egyszer annyit fizetünk a reáliskolára, csak az állam ne avatkozzék annak ügyébe. Holott az akkor is beleavatkozik, ha évente 100,000 frtot költünk rá.

Rettenetesen restelli, hogy az ügyet évek óta engedjük posványosodni. A megoldás előt kibívót nem lát; pártolja a tanács javaslatát.

Hasonló szellemben szól föl Kovács Sándor t. ügyész. Kiss Albert indítványt tevő zárszava után megtörtént a névszerinti szavazás s 84 szavazattal 39 ellenében a közgyűlés elfogadta a tanács javaslatát a reáliskola államosítás iránt; mely szerint a város felket és épületet ad; évente 9000 frtot a fenntartáshoz, bebutorozáshoz egyzersmindenkorra 6000 frtot; az épület és butorzat fenntartását azonban nem vállalja el. Az építésre 51000 frt már most készen áll.

A „Korona“ szálloda megvétele kir. tábla számára.

A tanács előterjeszti, hogy a „Korona“ szálloda a kir. tábla ideiglenes helyiségeül 60000 frtért örök tulajdonjoggal megvásároltassék a fogyasztási adó tartalék alapjából, melynek ezen összeg a nagy kölcsönből visszatérítendő lesz. — Előterjeszti továbbá, hogy a város közönsége közönös iratott intézzen mindazon törvényhatóságokhoz és városokhoz, a melyek a királyi táblának Debreczenben leendő elhelyezése érdekében támogatást nyújtottak Debreczennek.

A közgyűlés a javaslat utolsó részét egyhangulag, az első részét pedig, mely a „Korona“ megvásárlására vonatkozik, 120 szavazattal 4 ellen elfogadta.

Ajánlás a Ludovica akadémiába.

A Ludovica akadémián a városnak egy alapítványi helye megüresedvén, a két pályázó közül a tanács javaslatával megfordítva, a közgyűlés titkos szavazás útján 73 szavazattal 39 ellen első helyen Dalmy Kálmán fiát Tibort, második helyen Horváth Mihály fiát Mihályt jelöli ki.

Ingyen rendelő intézet.

A miniszter megengedi, hogy Dr. Ujlassy József, dr. Csikos Sándor, dr. Somogyi Zoltán és dr. Kenézy Gyula járó szegény betegek részére ingyen rendelő intézetet állítsanak fel. A közgyűlés a maga részéről a felügyelettel a t. főorvost nevezi meg.

A házipénztár zárszavai.

Bemutatták a házi pénztári 1889-dik évi általunk már ösmertetett zárszámadás, — mely szerint a múlt évi bevétel 1.145,780 frt a kiadás pedig 1.143,323 frt volt.

A bemutatott s 1889-dik évről szóló anyag és termény számadási kivonat szerint 1889. végén volt a városnak 118230 darab lapos, 1526 darab kupcserep, 1,160,300 vas, 2,854,000 cser- és 547200 épületi téglája; 4697 métermázsza szénája, 1446 m. m. zabja, 15501 m. el tüzifája, mintegy 7600 db. különböző hosszúságu faragott és faragatlan épületi fája; 35 db. ókora, 20 db. igáslova, 213 db. ménesbeli lova, 8 kocsija, 12 szekere és 22 taligája.

A nyomdai mérleg az 1889-dik évi zárszámadás alapján 27112 frt bevételt s 23757 frt kiadást, így 3355 frt nyereséget tüntet fel. — A cselekvő állás (bevételek) rovatában jelentékeny összeget képviselnek a díjmentes nyomtatványok következő értékben: városi nyomtatványok 3957 forint, főiskolai nyomtatványok 500 frt, egyházak részére 193 frt; színházi nyomtatványok 1342 frt, egyletek, intézetek 634 frt. Viszont a nyomdai helyiség évi bérétől a szervenő állás (kiadások) rovatában fölülve van 800 frt; a leltárban 16200 frt értékkel fölvert szerelvények 10 % kopási értéke 1620 frt.

Kisebb ügyek.

A külső gumi erdőség felújítása terve 10 évre beosztott 23337 frt költséggel elfogadott. — Az ökörfogatok beszűntetése a tanács javaslata alapján elhatározottat. — A vekerai kaszáló 12 évre Hídvéger Mihálynak haszonbérbe adatott. — A rendőrkapitányok választása érdekében a közgyűlés előtt 24 órával benyújtott önálló indítvány javaslattal végett kiadott a tanácsnak. — A 9-dik gyógyszertár felállításának érdekében benyújtott kérvények több felszólalás után a tanács javaslata értelmében elutasítottak.

Előkepe-morzsák.

— Hallja komám micsoda kép lehet az a mi él?

— Hát olyan, hogy a kisasszonyok, meg az urak ki lesznek festve, oszt nem mozognak. Így definiálják szűrés atyafiak a debreczeni fórumon az élőképet.

— Es meguyilának a színház ajtajai. — Mintha csak a menyország, akarom mondani a pokol kapui nyilnának meg. Hej mert sokaknak okozának pokoli kínokat a két és fekete szemek. No de most menyország kapuja. A karsu alakok mosolyogva suhannak be az előcsarnokba, leülnek a kaszsa előtti padra ahol Loesiné, Szilasy Irén meg Palotay Piroska szoktak ülni, s a legpajkosabbik odaszóll a gavalérljának.

— No, miről beszélne most, ha nem én, de az a színésznő ilne itt maga mellett? — Óh neki is ugyanazt mondanám. — Bajos, kedves imálandó. — És ő mit szólna rá? — Mosolyogva, mint ön. Az udvarlás általánosságban majd mindig egyforma.

In concreto persze nem egyforma. Mert ha a szavak egyformák is, a kisérlet más, s ha igazi színésznőknél ilne ott, a győzelem több biztosságával indulhatna talán meg az előcsatározás. De csak talán, mert voltaképen

az ellenség erejével csak akkor van az emberszotta zongorán dalműve kész számai, élvezetes órát szerezve a mértő hallgatósnak.

— Debreczen város vagyona. A házi pénztár zárszámadásához mellékelve megkapták a város atyák az általános vagyon mérleget is, mely a következő tekintélyes számokat tartalmazza:

A) Cselekvő állás. Jövedelmező Nem jövedelmező vagyonerék

Földbirtok	9,813,060 frt	210,600 frt
Épületek	1,271,559 "	669,390 "
Javadalmak	2,724,262 "	8,000 "
Cselekvő tőkék	1,129,063 "	
Anyagok, termények	329,521 "	
Lábas jószágok		48,390 "
Szerek és eszközök		63,700 "
Készpénz maradv.		2,457 "

Együtt: 15,257,465 frt 1,002,537 frt

B) Szervenő állás.

Szenvedő tőkék	1,680,252-94 frt
Szenvedő hátralékok	19,465-57 frt

Együtt: 1,699,718-51 frt

A város összes vagyona tehát 16,260,002 forint, melyből levonva az 1,699,718 frt szervenő állást (kölesönöket), tiszta vagyonként 14,560,284 frt mutatkozik.

A jövedelmező cselekvő vagyon évi tiszta jövedelme tételként következőleg oszlik meg: földbirtokok után 433,579 frt 57 kr, épületek után: 74,665 forint 61 kr, javadalmak után 156,009 frt 17 kr, cselekvő tőkék után 57,027 frt 72 kr, cselekvő hátralékok 84,355 frt 16 kr; együtt 805,637 frt 23 kr.

— Öngyilkossági kísérlet a czirkuszban. Az Aradon időző czirkusz igazgatója: Diez Bellini akart megválni tegnap az életétől. — Egy golyót röpített testébe, szive irányában; a lövés azonban elcsuszott a bordákon s a szív érintése nélkül lyukasztotta keresztül a boldogtalan ember mellét. Öngyilkossági kísérletéről különféle variációk keringenek. Diez Bellini, a ki a múlt évben Debreczenben is volt czirkuszával, még fiatal ember és csinos deli termete itt is feltűnt. — Még életben van.

— Uj divat. Mintbogy uri ruha dolgában Anglia a hangadó, nem lesz érdektelen egy ottani lapból a következő divattudósítás közölni. Ez az utcai kabátot (Gehrokk) az ehhez való mellényt, a jaquettet, a nadrágot, a frakkot, az utazóruhát, és a gallert illeti. Legörvendesebb bizonyára az a hír, hogy a nyakot eddig magas kőrállal övező borzasztó gallér alacsonyabb és bővebb lett. A nyári ruhák általában szürkéskek és puha kelméből valók. Az esti ruhánál az eddig oly ritka jake vetekedik a frakkal. A jake fekete, selyem betéttel és minél kevesebb zsebbel. Nagy kedveltségnek örvend ebédnél, baráti körben. Az utcai és reggeli kabátoknál a fekete színt a kék szorítja ki, a kelmének ezenfelül gyapjuszűrűnek kell lennie. — A nadrág bár bővebb, de a lábféjénél keskenyebb lesz, úgy hogy a cipő jó vagy rossz értelemben ismét érvényre jut. A mellények átlag kétszorosak lettek. Azing, mely egyszerű tükörsima volt s csak egyetlen szépítő gombbal birt a gyomor kezdete táján, most kezd cikornyás lenni a sima egy gombos ing azonban még tartja uralmát.

— Lusztig Mór börgyári raktárában egy jó házból való tanuló fölvetik.

— Találatott az ünnepek alatt a helyi vasut kocsiában: egy fél karperec, egy legyőző, két esernyő egy női napernyő, két kis kendő, 3 pár férfi keztyű. Ezen tárgyakat átvehetni a helyi vasut irodájában.

— A Vilmos-féle orfeumban naponta új műsorral előadás tartatik, az énekeseket zajos taps kíséri, melyet meg is érdemelnek ö különösen Révay József magyar énekesnő, a ki kedves hangjával sikkos mozdulataival tetszést megnyerte.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdosos: Vértési Arnold. Főmunkatárs: Károly Vilmos.

Schwarze Seidenstoffe von 60 kr. bis fl. 11.65 p. Meter — glatt und gemustert (ca. 180 versch. Qual.) — vers. roben und stückweise porto u. zollfrei das Fabrik-Dépót G. Henneberg (K. u. K. Hofliefer.) Zürich. Muster umgehend. — Briefe kosten 10 kr. Porto.

Arvácska batistok minden színárnyalatban kaphatók Kizárólag Kunz József és Társa CÉGÉNÉL DEBRECZEN, kistemplombazár.

Mödlingi CZÍPŐGYÁR

Legelősből bevásárlási forrás!
Legnagyobb választék mindennemű
színpö árúkbán
nők, férfiak és gyermekek
részére.
A legdivatosabb alakban, legjobb
anyag és legelősből árak.
A gyári árak gyártmányunknál, tud-
valevőleg a talpa be vannak vésvé.
Raktárom: N-várad-utca 2130.
Miskolczy-féle ház, a megyeház mellett.
Javitások jutányos árban elfo-
gadtatnak.

Arlejtési hirdetemény.

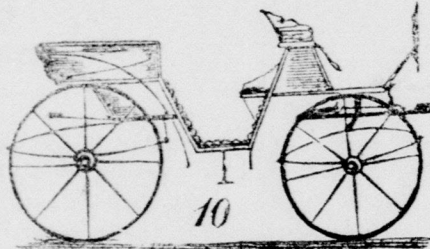
A Hajdu-nánási ev. ref. Egyház által,
egy 8662 frt 63 kros költségvetéssel
tervezett iskolának folyó évi szept. hó
1-ső napjára leendő elkészítése, e folyó
év június 15-ik napján a délelőtti órák-
ban az Egyháztanács gyűléstermében
árlejtésen kiadandó lesz.

Kiadás 1. az ács, 2. a kőmives, 3.
az asztalos, lakatos, és ablakmunkákra
osztott három részletben fog megtartatni.

Költség-előirányzat és tervezet, elő-
zetesen a mondott helyen bárki által
megtekinthető.

Kelt H.-Nánáson, máj. 23. 1890.

Kállay Imre
főgondnok.

ORAVSZKY JÁNOS

KOCSIGYÁRTÓ
Debreczenben, darabos-utcai saját házában,
a Collegium sorján.
Ajánlja mindentéle

nyitott és zárt kész kocsik raktárát.

Valamint mindentéle

kocsik kijavitása és becserélése

ugy helyben, mint vidékre a legjutányosabb áron eszközöltetik.
Mindennemű kovács- és kerégyártó munkák saját műhelyem-
ben pontosan végeztenek. Kocsiraktáromban kaphatók:

fédeses talyigák

valamint oly nyitott kocsik, melyek egy pillanat alatt zártkocsikká vagy
megfordítva alakíthatók át. Ugyiszintén kész külön bőrülések is.
Tisztelt vevőimnek nagy előnyt nyújtok azzal, hogy gyártmány-
nyaimat részletfizetésre színtén elárulom.

Dr. Borbély Imre

med. universalis fogorvos
Debreczen, piacz-utca 17II. sz.

Reudel d. e. 9-12 } óráig.
d. u. 3-5 }

Előírása után készült fogpora, száj-
vize, fogkefeje kapható helyben az
összes gyógyszerárakban. Szent-Királyi
és Kalenda disznói és Beke László női
divat üzletében.

Főraktár Muraközy gyógyszerár-
rában.

SZABÓ LAJOS FIAI

özégnél

nagy választékban kaphatók

NŐI RUHA ZEPHIREK,

Legújabb francia batistok,

A hirneves cosmanósi gyárból:

jó mosó Cretonok, Indish foulard,

Ladies Moulin és Atlasz Satin,

Nagy raktár:

Jutte, gyapju hollandi Tapestry és

BRÜSSLER

futó szőnyegekben.

Ablak függönyök,

Ágy és asztalterítőkben.

Kiadó bolt és lakás.

A czegléd-utcai 2151. szám alatti
bolt és folytatólagos földszinti lakosz-
tály 1890. Junius 15-től több évre bérebe
adatik. A lakás azonnal is elfoglalható.
Értekezhetni KARDOS LÁSZLÓ üzle-
tében.

Női bántalmak ellen

kiváló orvosok ajánlják a

„Budai Victoria fürdősót”

Főraktár

Geréby Fülöp urnál
Debreczenben.

Orvosi vélemények:

Miskolcz, 1882. január 1-én.

Dr. KUN TAMAS, országos egészség-
ügyi tanácsos, kir. törv. és városi orvos,
Miskolcz: A „Victoria só” mind besze-
dési könyelem, mind hatás tekintetében
fölülmulja a Carlsbadi világhírű sőt.
Különösen jó hatásának találtam, a légyő
szervek és gyomorhurutnál, agyvértódu-
lások, aranyeres bántalmak- és alhasi
pangásoknál.

Kolozsvár, 1884. július 12-én.

Dr. GÖTH MANÓ egyet. m. tanár,
Kolozsvár: A „Victoria só” a méh idült
lobjai és a medenczeszőveti lobokban al-
kalmaztam. A kísérletek eredményeivel
nagyon meg voltam elégedve.

Bécs, 1883. október 31-én.

Dr. BENEDIKT M. tanár Bécs: A
„Victoria” forrás-sóval gyakran tettem
kísérleteket s azt mindenkor kitünőnek
találtam.

A „DEBRECZENI ELLENŐR”

könyvkiadóhivatalában

megjelentek és kaphatók a következő könyvek.

Vértési Arnold összes munkái I—VII. vaskos diszkötés. Egy- egy kötet ára	2 frt 10 kr.
a 7 kötet együtt	14 „ — „
Gróf Vay Dániel „Magyarország története” 3 vaskos diszkötet ára	7 „ — „
Vértési Arnold „Páriák” elbeszélés ára	1 „ — „
Vértési Arnold „A bojár leánya” regény 2 köt. ára 2 „ — „	
Vértési Arnold „Fecskefészék” regény 1 köt. ára 1 „ — „	
Vértési Arnold „A jegyző kisasszony” regény 1 kötet ára	1 „ — „
Vértési Arnold „A debreczeni diák” regény 1 kötet ára	1 „ — „
Zolthay Lajos Tiszántuli egyházkerületi térképe vászorra huzva (leszállított ár)	1 „ 50 „

Vértési Arnold „Öngyilkosok” elbeszélések ára 1 frt — kr.	
Karczag Vilmos „Ma és mindig” elbeszélések ára	1 „ 50 „
Karczag Vilmos „Szerető szívek” elbeszélések ára	1 „ 20 „
Karczag Vilmos „Macskák” (történetkék) ára 1 „ — „	
Molnár László „Egy kis város krónikája” elbe- szélések, ára	1 „ 20 „
Mátray Lajos „Fazekas Mihály élete és mun- kái” ára	1 „ — „
R. P. O. „Titkos szerelem” regény 1 kötet ára — „ 80 „	
Bugyi Sándor debr. talyigás kalandjai 1 kötet — „ 60 „	

Vidléki megrendelések postafordultával eszközöltetnek.